

Forslag til justering af fremdriftsreformen

Den 2. oktober 2015
 Sag.nr. S-2015-667
 Dok.nr. D-2015-18711
 bba/ka

Notatet udfolder forslag til, hvorledes fremdriftsreformen kan justeres. Forslagene har til hensigt at bidrage til at afhjælpe nogle af reformens kontraproduktive konsekvenser for uddannelsernes kvalitet og praksis-relevans, samt opbløde uhensigtsmæssige regelsæt, der har medført fordyrende administrative belastninger mv.

1. Studerende tildeles en ECTS-bank på 30 ECTS
2. Undtagelsesbestemmelser for praksisrettede ekstra-curriculære og CV-opbyggende aktiviteter
3. Orlov for iværksætter
4. Startmerit for studieskiftere, der giver faglig mening
5. Genindførelse af mulighed for supplerings.

1. ECTS-bank på 30 ECTS

Problem: Fremdriftsreformen betyder, at studerende (der er optaget fra juli 2014) er underlagt obligatorisk eksamenstilmelding på 30 ECTS pr. semester, ligesom ikke-beståede ECTS-point overføres til det efterfølgende semester. Det betyder, at skyldige ECTS bliver lagt oven i de 30 ECTS. Dette kan risikere at få konsekvenser for frafaldet, idet det må formodes, at særligt de studerende, der ikke opfylder ECTS-kravet i det pågældende semester, har svært ved at opfylde et akkumuleret ECTS-krav i efterfølgende semester. Men samtidig betyder reglen om tvangstilmelding af andet eksamensforsøg, at mange studerende vælger at udeblive fra reeksamen for således at skubbe det tredje og sidste eksamensforsøg foran sig. Tvangstilmeldingen har derfor samtidig vist sig utrolig administrativt bøvlet og fordyrende for universiteterne grundet stigning i dispensationsansøgninger og udeblivelser fra eksamen.

Forslag: Reformens bestemmelser om tvangstilmelding til eksamen fjernes, og de studerende tildeles samtidig en såkaldt ECTS-bank på 30 ECTS. ECTS-banken giver den enkelte studerende mulighed for at tage ejerskab over sit studieforløb inden for en fleksibel ramme på 30 ECTS og under hensyn til behovet for faglig progression.

Hvis den studerende dumper en eksamen i et semester, betyder modellen, at den studerende kan vente med at "afdrage" de skyldige ECTS, fx på en sommerskole året efter. Ligeledes, hvis den studerende fx planlægger et praktikforløb eller udlandsophold i et kommende semester som betyder, at det bliver svært at opfylde ECTS-kravet, kan den studerende gøre brug af sin ECTS-bank.

Den studerende kan også vælge at optjene ECTS, og på den måde skabe mere luft i et kommende semester til fx praktikophold eller udenlandsophold eller til relevante CV-opbyggende aktiviteter uden for studiet.

Kommer den studerende mere end 30 ECTS bagud i forhold til normeret tid, stopper SU'en indtil den studerende har indhentet det overskredne. Dette modsvarer bestemmelse om (med virkning fra 1. juli 2016), at studerende ikke må være mere end 6 måneder forsinket før SU'en stopper.

Studerende der nærmer sig et års forsinkelse skal have tilbud om en vejledende samtale. Efter mere end et års inaktivitet skal universitetet have mulighed for at kunne bringe indskrivningen til ophør for den pågældende studerende (jf. gældende adgangsbekendtgørelse), dog skal den studerende have mulighed for at søge dispensation.

2. Undtagelsesbestemmelser for praksisrettede uddannelsesforløb og CV-opbyggende aktiviteter

Problem: Fremdriftsreformens ECTS-krav gør det vanskeligere for studerende at finde tid til at opnå erhvervsrettede og praksisnære kompetencer, fx via praktikordninger, studierelevant erhvervsarbejde, iværksætteri, i løbet af deres uddannelse. Dette er problematisk når vi ved fra undersøgelser, at netop disse erhvervsrettede aktiviteter nedsætter dimittendens ledighedsrisiko markant.

Uddannelser som cand.merc.aud.-uddannelsen, er en deltidsuddannelse i samarbejde mellem en virksomhed og universitet. Denne uddannelsesstype er kommet i klemme som følge af fremdriftsreformen. Heller ikke et forslag om en erhvervskandidatuddannelse, der er foreslået af Akademikerne i fællesskab med Danske Universiteter, Dansk Industri og Dansk Erhverv, kan lade sig gøre under de gældende regler, fordi erhvervskandidatuddannelsen vil være tilrettelagt på deltid i op til fire år mens den studerende er tilknyttet en virksomhed.

Forslag: Der indføres en undtagelsesbestemmelse for ECTS-kravet for praksisrettede aktiviteter, der har til hensigt at styrke den studerendes erhvervs- og praksiskompetencer og dermed forbedre den studerendes overgang til beskæftigelse efter uddannelsens afslutning. Studerende der omfattes af en sådan undtagelsesbestemmelse, tæller ikke med i den gennemsnitlige studietid og dermed reduktionskravet.

3. Orlov til iværksætteri

Problem: Fremdriftsreformens ECTS-krav påvirker de studerendes mulighed for at få erfaring med iværksætteri under deres studie, fordi iværksætteraktiviteter ikke indgår som ECTS-aktivitet. Hermed modarbejder fremdriftsreformen ønsket om flere højtuddannede iværksættere.

Fx viser nye tal fra Copenhagen School for Entrepreneurship (CSE), der er en del af CBS, hvor markant fremdriftsreformen påvirker de studerendes iværksætterlyst i negativ retning. Sidste år deltog 276 studerende i CSE's iværksætterforløb, i år er antallet af studerende med mod og lyst på iværksætteri halveret til 132 studerende.

Forslag: Universiteter skal med udgangspunkt i en faglig vurdering af en studerendes iværksætterplan kunne bevillige orlov til den studerende. Denne type orlov skal ikke tælle med i den gennemsnitlige studietid og dermed i reduktionskravet, sådan som allerede gældende for orlov i forbindelse med barsel.

4. Startmerit for studieskiftere, der giver faglig mening

Problem: Bestemmelsen om startmerit for studieskiftere dikterer, at studerende skal søge merit for alle tidligere beståede uddannelsesforløb på samme niveau. Det betyder, at studieskiftere kan risikere, at den valgfrie del af deres uddannelse bliver udhulet af meritgivning for fag, der ikke er relevant for uddannelsen. Et af de mere grelle eksempler, der har floreret i pressen, er historien om en biologistuderende på KU, der har fået tvangsmeriteret 60 ECTS for det år hun har gennemført på Teatervidenskab. Konsekvensen er, at hun ikke har mulighed for at tage valgfag på hendes nye studie.

Forslag: Den studerende skal fortsat være forpligtet til at søge startmerit, men der skal kun gives startmerit, hvor det giver faglig mening i forhold til den søgte uddannelse.

5. Genindførelse af mulighed for supplerings

Problem: Muligheden for supplerings inden kandidatuddannelsen blev afskaffet som følge af fremdriftsreformen, men genindført i en overgangsperiode, der slutter 31. august 2016. Dette af hensyn til studerende der var kommet i klemme som følge af de nye bestemmelser. Afskaffelsen af supplerings er problematisk, fordi det underminerer sammenhæng og fleksibilitet i det videregående uddannelsessystem. Afskaffelsen betyder, at bachelorstuderende - fra universiteter og professionshøjskoler - der fx af hensyn til bedre jobudsigter ønsker at skifte uddannelsesspor på kandidaten ikke længere har den mulighed.

Forslag: Supplerings bidrager til at skabe bedre sammenhæng mellem uddannelsesniveauerne, der hvor faglige hensyn taler for, at professionsbacheloren eller universitetsbacheloren, der ønsker et sporskifte, har behov for at forbedre faglige forudsætninger i forhold til at kunne gennemføre den givne kandidatuddannelse. Derfor skal muligheden for supplerings inden kandidatuddannelsen fortsat være til stede også efter 31. august 2016.